

"بسمه تعالی"

جناب آقای محله‌ای

مدیر کل محترم دفتر آماد و خدمات بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت

با سلام و احترام؛

ضمن تشکر از برگزاری جلسه مورخ ۱۷ شهریورماه در خصوص نحوه اجرای کارمزد صدور قبض و حواله انبار، پیرو مباحث مطرح شده و با عنایت به آثار حقوقی، اقتصادی و اجرایی موضوع بر شبکه رسمی توزیع کشور، دیدگاه مشترک انجمن ملی صنعت پخش ایران و اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای جهت بررسی و اتخاذ تصمیم مقتضی به شرح زیر تقدیم می‌گردد.

۱- ضرورت تعیین دامنه شمول کارمزد بر مبنای تعریف قانونی و اجرایی «انبار و مرکز نگهداری کالا»

بر اساس مصوبه مربوط به تعیین کارمزد، اخذ وجه ناظر بر صدور قبض و حواله برای انبارها و مراکز نگهداری کالای موضوع ماده ۶ مکرر (۲) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز است. از این رو، احراز شمول کارمزد، فرع بر احراز عنوان «انبار و مرکز نگهداری کالا» مطابق ضوابط و شیوه‌نامه اجرایی مربوط خواهد بود.

مطابق بند «پ» ماده (۱) شیوه‌نامه انبارها و مراکز نگهداری کالا، عنوان نگهداری کالا شامل برخی موارد نمی‌شود؛ از جمله کالاهای در حال عرضه، مشروط بر آنکه از حیث میزان و نوع کالا و مدت و محل استقرار، متناسب با فعالیت عرضه‌کننده باشد. همچنین کالاهای موجود در مراکز باراندازی (Docking-Cross)، با رعایت شرایط مقرر در شیوه‌نامه، از مفهوم نگهداری کالا خارج شده‌اند.

با توجه به اینکه در بخش قابل توجهی از فعالیت شرکت‌های پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای، کالا به‌صورت مستمر در چرخه عرضه و توزیع قرار داشته و توقف آن در مراکز عملیاتی صرفاً حلقه‌ای از فرآیند رساندن کالا از مبدأ تأمین به شبکه فروش و مصرف‌کننده است، پیشنهاد می‌شود معیارهای احراز «کالای در حال عرضه» و مراکز Docking-Cross در شبکه پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای

به صورت صریح، شفاف و قابل اجرا تعیین و ابلاغ گردد و مصادیقی که واجد شرایط مقرر در شیوهنامه هستند، از آثار مترتب بر عنوان انبار و مرکز نگهداری کالا، از جمله کارمزد مربوطه، خارج شوند.

این درخواست ناظر بر معافیت کلی تمامی انبارهای شرکت‌های پخش نیست، بلکه ناظر بر اجرای دقیق استثنائاتی است که خود شیوهنامه برای ماهیت‌های مختلف نگهداری و عرضه کالا پیش‌بینی کرده است.

۲- ضرورت رفع ابهام در مبنا و نحوه محاسبه کارمزد قبض و حواله انبار

در مصوبه مربوط، از «کارمزد صدور قبض و حواله انبار» نام برده شده و در ادامه مبلغ ده هزار (۱۰،۰۰۰) ریال «به ازای هر قبض» تعیین گردیده است. از سوی دیگر، شیوهنامه جدید، «قبض انبار» و «حواله انبار» را به عنوان دو سند مستقل تعریف نموده است؛ به نحوی که قبض انبار ناظر بر ورود کالا و حواله انبار ناظر بر خروج کالا است.

با توجه به تفاوت ماهوی و تعریفی این دو سند و همچنین حجم بسیار بالای عملیات ورود و خروج در شبکه‌های پخش، خواهشمند است مبنای دقیق محاسبه کارمزد برای قبض و حواله، تعداد دفعات تعلق کارمزد و مصادیق مشمول آن به صورت رسمی و بدون ابهام اعلام شود تا از برداشت‌های متفاوت، ایجاد بدهی‌های سیستمی و اختلافات بعدی میان فعالان اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی جلوگیری گردد.

۳- ضرورت پیش‌بینی حکم یا سازوکار ویژه برای انتقالات درون‌شرکتی

قسمت قابل توجهی از گردش کالا در شرکت‌های پخش، ناشی از انتقال کالا از انبار مرکزی به انبارها و شعب همان شرکت در استان‌ها و شهرستان‌ها است. این نقل و انتقالات در بسیاری از موارد فاقد تغییر مالکیت، فروش یا وقوع معامله اقتصادی مستقل بوده و صرفاً بخشی از فرآیند داخلی لجستیک و توزیع یک شخصیت حقوقی محسوب می‌شوند.

در عین حال، ماده (۱۴) شیوه نامه مقرر داشته است که پس از ورود و تخلیه کامل هر محموله، اطلاعات ورود ثبت و قبض انبار دریافت شود و در هنگام خروج نیز حواله انبار صادر گردد. همچنین هر نوبت ورود یا خروج حسب شرایط مقرر، یک محموله تلقی می‌شود.

بدین ترتیب، ممکن است یک کالای واحد در مسیر انتقال از انبار مرکزی تا شعب استانی و نهایتاً شبکه فروش، صرفاً به دلیل معماری لجستیکی شرکت، چندین رویداد سامانه‌ای ایجاد نماید.

از این رو پیشنهاد می‌شود انتقال کالا بین انبارها و شعب متعلق به یک شخصیت حقوقی، مادامی که منجر به انتقال مالکیت نشده است، از حیث کارمزد دارای سازوکار ویژه، معافیت یا سقف مشخص باشد تا توسعه شبکه رسمی و شفاف توزیع، به خودی خود موجب افزایش نامتعارف هزینه‌های سامانه‌ای نگردد.

D.A.I

انجمن ملی
صنعت پخش ایران

Distribution
Association of Iran

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۲۱
شماره:
پیوست: ۰۵/۱۱۸۲/پ/الف
ندارد

۴- ضرورت تعیین تکلیف مرجوعی کالا

مرجوعی کالا یکی از اجزای طبیعی و اجتناب‌ناپذیر فعالیت شرکت‌های پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای است و ممکن است به عللی نظیر عدم فروش، نزدیک شدن به پایان دوره عرضه، آسیب‌دیدگی، شرایط قراردادی یا سایر مقتضیات تجاری اتفاق افتد.

ورود مجدد کالای مرجوعی به انبار، لزوماً به مفهوم خرید، معامله جدید یا ایجاد ارزش اقتصادی مستقل نیست. لذا اعمال کارمزد کامل و مستقل به این نوع رویدادها می‌تواند بدون ایجاد فعالیت اقتصادی جدید، هزینه مضاعفی بر شبکه توزیع تحمیل کند.

پیشنهاد می‌شود مرجوعی کالا به عنوان یک رویداد مستقل در دستورالعمل اجرایی تعریف و برای آن سازوکاری متفاوت از ورود عادی کالا پیش‌بینی گردد.

۵- عدم تناسب کارمزد مبتنی بر تعداد اسناد با ویژگی‌های صنعت پخش

یکی از ویژگی‌های اساسی صنعت پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای، تعداد بالای تراکنش، سرعت گردش کالا، تعدد شعب و انبارها و حجم گسترده ورود و خروج روزانه است.

طبق شیوه نامه، هر نوبت ورود کالا پس از تخلیه و هر نوبت خروج پس از بارگیری، حسب ضوابط مقرر، رویدادی مستقل محسوب می‌شود.

در نتیجه، کارمزدی که صرفاً بر تعداد اسناد یا رویدادهای ثبت‌شده استوار باشد، بدون لحاظ ارزش کالا، ماهیت عملیات، انتقال یا عدم انتقال مالکیت و ساختار لجستیکی بنگاه، ممکن است اثر کاملاً متفاوتی بر رشته‌فعالیت‌های مختلف داشته باشد و بار مالی نامتناسبی بر شرکت‌هایی تحمیل کند که ذات فعالیت آنها مستلزم گردش سریع و پرتعداد کالا است.

این موضوع به‌ویژه در مورد کالاهای اساسی، مواد غذایی، دارو و سایر کالاهای تندمصرف اهمیت بیشتری دارد، زیرا هرگونه افزایش هزینه در حلقه رسمی توزیع، نهایتاً می‌تواند بر هزینه زنجیره تأمین اثرگذار باشد.

از این رو پیشنهاد می‌شود در سازوکار اجرایی کارمزد، ماهیت رشته‌فعالیت، انتقالات داخلی، مرجوعی، تعداد بالای تراکنش و عدم تغییر مالکیت کالا مورد توجه قرار گیرد و برای شبکه‌های پخش پرتراکنش، سازوکاری متناسب یا سقف کارمزد پیش‌بینی شود.

۶- ضرورت تعیین تکلیف دقیق تعامل TTAC و سامانه جامع انبارها و جلوگیری از تکلیف و هزینه مضاعف

در حوزه دارو، شیوه‌نامه جدید صراحتاً سامانه رهگیری و کنترل اصالت فرآورده‌های سلامت‌محور را در زمره سامانه‌های واسط قرار داده و هدف از ارتباط سامانه‌های واسط با سامانه جامع انبارها را از جمله سهولت ثبت اطلاعات و عدم دریافت اطلاعات تکراری اعلام کرده است.

همچنین در مقررات مربوط به اقلام دارویی، سازوکار تبادل اطلاعات میان سامانه جامع انبارها و سامانه رهگیری و کنترل اصالت و ترتیبات دوره انتقالی مورد توجه قرار گرفته است.

لذا درخواست می‌شود پیش از اعمال کامل کارمزد در حوزه دارو، به‌صورت شفاف مشخص گردد که رویدادی که اطلاعات آن یکبار در TTAC ثبت شده و از طریق ارتباط سامانه‌ای به سامانه جامع انبارها منتقل می‌شود، از حیث کارمزد چگونه محاسبه خواهد شد؛ به نحوی که تبادل خودکار اطلاعات بین دو سامانه موجب ایجاد تکلیف، ثبت یا هزینه مضاعف برای شرکت‌های پخش دارویی نگردد.

۷- ضرورت حفظ انگیزه فعالان اقتصادی برای شفافیت و ثبت کامل اطلاعات

صنعت پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای طی سال‌های گذشته نقش مؤثری در استقرار سامانه‌های مرتبط با ثبت و رهگیری گردش کالا داشته‌اند و اصل شفافیت، قابلیت رهگیری کالا و مقابله با قاچاق مورد تأیید این تشکل‌ها است.

با این حال، سازوکار کارمزد باید به‌گونه‌ای طراحی شود که افزایش شفافیت و ثبت دقیق‌تر عملیات، منجر به تحمیل هزینه بیشتر بر بنگاه‌های منضبط و شفاف نگردد.

وابسته کردن هزینه به تعداد بالای رویدادهای ثبت‌شده، بدون تمایز میان معامله واقعی و رویدادهای صرفاً لجستیکی، می‌تواند هزینه رعایت مقررات را برای شرکت‌های دارای شبکه گسترده افزایش دهد. لذا ضروری است در طراحی سازوکار اجرایی، میان هدف درآمدی کارمزد و هدف اصلی سامانه که شفافیت و رهگیری کامل زنجیره کالا است، تناسب لازم برقرار شود.

با عنایت به مراتب فوق و با توجه به نقش راهبردی صنعت پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای در تأمین مستمر و توزیع کالاهای اساسی، مواد غذایی، دارو و سایر کالاهای مورد نیاز جامعه، خواهشمند است دستور فرمایید:

۱. معیارهای احراز «کالای در حال عرضه» و فعالیت‌های Docking-Cross در شبکه پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای به‌صورت شفاف تعیین و مصادیق واجد شرایط مطابق شیوه‌نامه از شمول آثار مربوط به انبار و مرکز نگهداری کالا خارج شوند.

۲. مبنا، مصادیق و نحوه دقیق محاسبه کارمزد قبض و حواله انبار به صورت رسمی و بدون ابهام اعلام گردد.

۳. برای انتقالات بین انبارها و شعب یک شخصیت حقوقی که فاقد انتقال مالکیت است و همچنین برای مرجوعی کالا، سازوکار ویژه، معافیت پیش‌بینی شود.

۴. در حوزه دارو، نحوه محاسبه کارمزد در تعامل TTAC و سامانه جامع انبارها به نحوی تعیین گردد که ثبت و انتقال یک رویداد واحد، منجر به ایجاد تکلیف یا هزینه مضاعف نشود.

۵. با توجه به تفاوت اساسی مدل عملیاتی شرکت‌های پخش و فروشگاه‌های زنجیره‌ای با سایر دارندگان انبار و حجم بالای گردش کالا در این بخش، سازوکار کارمزد با لحاظ اصل تناسب و آثار آن بر هزینه زنجیره توزیع مورد بازنگری قرار گیرد.

۶. پیش از اجرای فراگیر سازوکار مذکور، جلسه کارشناسی مشترکی با حضور نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت، انجمن ملی صنعت پخش ایران، اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای و حسب مورد سایر دستگاه‌های ذی‌ربط برگزار و دستورالعمل اجرایی شفاف و متناسب با ویژگی‌های این دو بخش تدوین گردد.

بدیهی است اتخاذ چنین رویکردی، ضمن تأمین اهداف قانون‌گذار در حوزه شفافیت، رهگیری کالا و مقابله با قاچاق، از تحمیل هزینه‌های غیرمتناسب بر شبکه رسمی توزیع جلوگیری نموده و به استمرار پایدار فرآیند تأمین و توزیع کالاهای اساسی، غذا و دارو کمک خواهد نمود.

پیشاپیش از حسن توجه و دستور مساعد جنابعالی سپاسگزاریم.

اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای

اتحادیه کشوری
فروشگاه‌های
زنجیره‌ای

انجمن ملی صنعت پخش ایران

انجمن ملی
صنعت پخش ایران